

ÉRETTSÉGI VIZSGA • 2020. október 19.

FÖLDRAJZ

KÖZÉPSZINTŰ ÍRÁSBELI VIZSGA

JAVÍTÁSI-ÉRTÉKELÉSI ÚTMUTATÓ

EMBERI ERŐFORRÁSOK MINISZTERIUMA

Útmutató a javításhoz

Ha egy feladatnak olyan helyes megoldása is van, amely a javítási-értékelési útmutatóban nem szerepel, akkor azt a javító fogadja el! Így járjon el a szinonim kifejezések esetében is (például: Koreai Köztársaság – Dél-Korea; rétegvulkán – sztratovulkán)!

Azoknál a feladatoknál, ahol a lehetséges helyes válaszok számánál a vizsgázó több megoldást ad meg, felesleges elemenként 1 pontot kell levonni, de az adott (rész)feladatra 0 pontnál kevesebb nem adható.

A helyesírási hibát tartalmazó, de egyértelműen értékelhető földrajzi nevek (topográfiai fogalmak) esetén jelölje a hibát, de ezért pontot ne vonjon le.

1. rész**1. FELADAT****a)**

1. Arad
2. Temesvár
3. Bukarest
4. Galați / Galac
5. Costanța /Konstanța

Minden helyes válasz 1 pont.

5 pont

b)

- a) Maros
- b) Szamos
- c) Olt

Minden helyes válasz 1 pont.

3 pont

Összesen 8 pont

2. FELADAT**a)**

1. Algéria
2. Nigéria
3. Dél-afrikai Köztársaság
4. Líbia
5. Kenya
6. Csád

Minden helyes válasz 1 pont.

6 pont

b)

- A. Gibraltári-szoros
- B. Guineai-öböl
- C. Vörös-tenger

Minden helyes válasz 1 pont.

3 pont

Összesen 9 pont

3. FELADAT

1. Kecskemét
2. Szolnok
3. Eger
4. Miskolc
5. Nyíregyháza
6. Debrecen
7. Békéscsaba
8. Szeged

Minden helyes válasz 1 pont.

Összesen 8 pont

2. rész
1. FELADAT**a)**

1.	A	1 pont
2.	B	1 pont
3.	C	1 pont
		3 pont

b)

1.	D	1 pont
2.	F	1 pont
		2 pont

c) D

	Indoklás: decemberben a legalacsonyabb a Nap látszólagos (égi) pályája, ezért a leghosszabb az árnyék. / Decemberben delel legalacsonyabban a Nap, ezért a leghosszabb az árnyék. / Decemberben a legkisebb a napsugarak hajlásszöge (beesési szöge) deleléskor.	1 pont
	<i>Megjegyzés: másképpen megfogalmazott helyes válasz is elfogadható.</i>	
	Észak felé.	1 pont
		3 pont

Összesen 8 pont**2. FELADAT**

a)	Két kontinentális (szárazföldi) kőzetlemezt / kontinentális (szárazföldi) kőzetlemezeket.	1 pont
		1 pont
b)	A magmaáramlás. / A Föld belső hője.	1 pont
		1 pont
c)	Üledékes kőzetek.	1 pont
		1 pont
d)	Gyűrődés.	1 pont
		1 pont
e)	Az Eurázsiai-hegységrendszer	1 pont
	Eurázsiai- / Afrikai- / Arab- / Ausztráliai- / Indiai- / Indoausztráliai-lemez	1+1 pont
	<i>Megjegyzés: az Eurázsiai-lemez mellett bármelyik említése elfogadható.</i>	
		3 pont
f)	Földrendések / vulkánosság	1 pont
		1 pont

Összesen 8 pont**3. FELADAT****a)**

	A: Hideg és meleg levegő találkozása (időjárási frontban) / a meleg levegő a sűrűbb hidegebb levegőre siklik fel / a hidegebb levegő felemelkedésre kényszeríti a meleg levegőt.	1 pont
	B: Hegységen kel át / domborzati hatás / orografikus hatás.	1 pont
	C: Felmelegszik	1 pont
		3 pont
-

- b) A 1 pont
1 pont
- c) A levegő telítettségi hőmérséklete. / Az a hőmérséklet, amelyen a levegő vízgőzzel telítetté válik. 1 pont
Megjegyzés: másképpen megfogalmazott helyes válasz is elfogadható.
1 pont
- d) 1 pont
 - Lehül / csökken a hőmérséklete. 1 pont
 - Az adott hőmérsékleten nedvességet (vízgőzt) vesz fel. 1 pont
Megjegyzés: másképpen megfogalmazott helyes válasz is elfogadható.
2 pont
- Összesen 7 pont**

4. FELADAT

- a) Észak-atlanti-áramlás / Észak-atlanti(Golf)-áramlás 1 pont
 A nyugati(as) szelek. / Állandóan fújó szelek. 1 pont
 A kontinensek szabálytalan eloszlása. / Európa, Grönland elhelyezkedése. / A Coriolis-erő. / A Föld forgásából származó eltérítő erő. 1 pont
Megjegyzés: bármelyik említése elfogadható.
3 pont
- b) A déli félgömbön délen nincsenek az áramlást eltérítő kontinensek. 1 pont
Megjegyzés: másképpen megfogalmazott helyes válasz is elfogadható.
1 pont
- c) A hely: 4 °C 1 pont
 B hely: 15 °C 1 pont
 A helyen: a hideg (Labrador-) tengeráramlás hűti Észak-Amerika keleti, északkeleti partját / a hideg tengeráramlás hűti a partvidéket. 1 pont
 B helyen: az Észak-atlanti-áramlás melegíti a partvidéket / a meleg tengeráramlás fűti a partvidéket. 1 pont
Megjegyzés: másképpen megfogalmazott helyes válasz is elfogadható. A pozitív és a negatív hőmérsékleti anomália említése is elfogadható.
4 pont
- Összesen 8 pont**

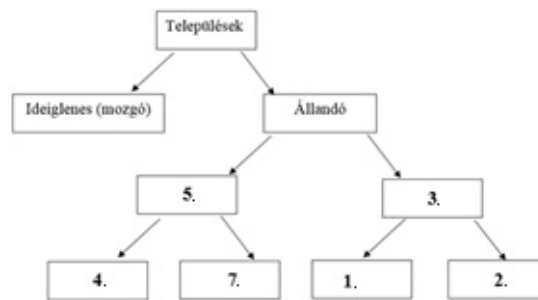
5. FELADAT

A mediterrán területre jellemző	Az óceáni területre jellemző	Mindkét területre jellemző
1., 5., 7., 8.	2., 6.	3., 4.

Minden jó helyre beírt válasz 1 pont.

Megjegyzés: a számok sorrendje az adott cellában nem számít.

Összesen 8 pont

6. FELADAT

Minden jó helyre beírt betűjel 1 pont.

Megjegyzés: az 5. és a 3. szám a hozzájuk tartozó helyes megoldással együtt felcserélhető. A 3.-hoz tartozó 1. és 2. valamint az 5.-höz tartozó 4. és 7. szám sorrendje felcserélhető.

Összesen 6 pont

7. FELADAT

- a) A termék árának csökkenése. 1 pont
 Egyre nagyobb mennyiségben állították elő, ezért csökkent az egy termékre jutó előállítási költség. 1 pont
 Megjegyzés: másképpen megfogalmazott helyes válasz is elfogadható.

- b) Nőne a termék piaci ára. 1 pont

- c) A kereslet és a kínálat alakulása. 1 pont
 Megjegyzés: másképpen megfogalmazott helyes válasz is elfogadható.

Összesen 4 pont

8. FELADAT

1. E
2. C
3. G
4. D
5. F
6. A

Minden helyes válasz 1 pont.

Összesen 6 pont

9. FELADAT

- a) D 1 pont
- b) Brazília 1 pont
- c) Csökkent a nyersanyagok (világpiaci) ára. 1 pont
- d) D, E 1+1 pont

Összesen 5 pont

10. FELADAT

- a) 1975-ben. 1 pont
- b) Természetes fogyást / a népességszám csökkenését. 1 pont
- c) 1980-tól fokozatosan csökken a természetes szaporodás. /
 1985-től egyre nagyobb mértékű a természetes fogyás / Az ország népességszáma
 1980-tól fokozatosan csökken / Előregszik a társadalom. 1 pont
*Megjegyzés: bármelyik válasz elfogadható. Másképpen megfogalmazott helyes
 válasz is elfogadható.*
- d) A. korfa: 2015 B. korfa: 1975 1 pont
 Indoklás: A korfa legalsó része a **B** korfa esetében szélesebb, itt még természetes
 szaporodás van. / Az **A** korfa talpa a népességszám csökkenésre utal. / Az **A** korfa alja
 fokozatosan elkeskenyedik, ami a tartós népességszám-csökkenésre utal. 1 pont
*Megjegyzés: bármelyik válasz elfogadható. Másképpen megfogalmazott helyes válasz
 is elfogadható.*
- e) A 2. szám. 1 pont
 Mivel a nők várható élettartama magasabb, a jobb oldalon az idősebb korosztályokban
 ők vannak többen. 1 pont
Megjegyzés: másképpen megfogalmazott helyes válasz is elfogadható.

Összesen 7 pont**11. FELADAT**

IGAZ állítás: 1., 5., 7., 8.

HAMIS állítás: 2., 3., 4., 6.

Minden helyes válasz 1 pont.

Megjegyzés: a válaszok sorrendje nem számít.

Összesen 8 pont